

TELEGRAFUL ROMANU

Nr 11. ANUL XVI.

Telegraful este de două ori pe săptămâna: în ziua și Dumineca. — Prenumerarea se face în Sabiu la expediția foieci pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expediția. Pretul prenumerației pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. eur pe jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru

provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, și tieri straine pe anu 2 pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inseratelor se plătesc pentru interia ora cu 7. cr. sîrul, pentru a două ora cu 5 1/2. cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, în 8/20. Februarie 1868.

Evenimente politice.

Sabiu, 7 Februarie.

Casă de deputaților din senatul imperial a înzintu în 13 Februarie sedința. Sessionea de sedință va dura până în septamâna patimilor. În începutul lui Mai se voru deschide dietele (translatiile) și în toamnă se va astern senatul imperial spre desbatere bugetului pre 1869.

Atingeriu de pertrătările despre concordatul spune o fóia vienesă, ca contele Crivelli, trimisul Austriei în această misiune la România, a făcutu propunerea că sa se ia în desbatere o modificare a concordatului. Cardinalul-secretarul de statu a retinut lipsa de precisarea dorintelor austriace, asiadar sfatorirea unei base pentru pertrătarea propusă. Cabinetul austriacu si a formulatul pretenziile selet detaliate, cărora concordatul, articolul de articulu, le servesc de base și caro propună sănătatea său schimbare de unspredece stipulații de aceste (din concordat), din cauza că stan în contradicere cu legile fundamentale de statu. Propunerile aceste detaliate inca nu au ajunsu la cunoștința secretariului de statu alu curiei și asiatici pertractarea respectiva nu s'a pututu inca începe. E de a se mai adauge ca contele Crivelli va fi sprinținitu în afacerile aceste și de contele Sartiges trimisul Franciei.

Dupa o imparătăre a lui „P. L.“ se dice ca ministrul imperial de resbelu a asecaratu pre delegatiile ungurești, ca de-si nu se voru pute face reductiuni însemnante numai decât, pote totuși afirmă cu securitate, că în toamnă venitória ministeriul de resbelu va pasă înaintea delegationilor eu unu bugetu cu multu mai micu. Din partea ungurăsca se doresce delaturarea casselor belice (Kriegskassen), de ore-ee escomptările pentru militia se aru pute face fără nici o pagubă și la cele-lalte casse ale statului, precum se intempla acăstă in Francia și in alte staturi. Si numerul celu mare de comande generale inca e de prisosu. In tierile coronei ungurești aru fi de ajunsu comandă generală in Bud'a, și acum in tempulu drumurilor de feru, candu pote omulu caletorii dela Bud'a pâna la Temesișor'a in siepte ore, este cu totulu de prisosu a mai sustinut in locul cestu din urma o comanda generală separată. Nici Transilvania nu are lipsa de o comanda generală separată; celu multu in Agram aru mai trebui sustinuta ună provisoria, pentru tempulu cătu mai susă marginea militară. Din contra sa se dea comandelor singurătice de diviziuni atributiuni mai mari și o stare independentă mai estinsa. Si in privintă a acăstă a promisu ministrul de resbelu reforme in tempulu celu mai de aproape.

O cestiu nouă se pare a se ivi pre orizontul politicu, carea pentru complicația ei e greu de aî dă unu nume. Cestiu nouă e creată de resbelu celu mare din a. 1866 de cindu Regele din Hanover si cu suditi de ai sei a trebuitu sa migreze in tieri straine. O parte din hanoverani au petrecutu de atunci in Austria, altii in Elveția și iera altii prin Francia. Regimul prussian a reclamatu in diserte renduri presentă hanoveranilor din Austria, fu inşa indreptat la dreptulu de asilu si alte referințe de legături familiare, cari dau dreptu unui emigrantu a petrece in Unirea in tiéra straine. Aceun nu demultu se facă in diuaristică prussiana reclame nouă, infatisandu pre regele hanoveranu de agitato usi că atare, de unulu ce si-a perdutu dreptulu de asilu. „Spenerische Ztg“ invinut pre Austria, carea, după aceea foia, e indolenta la agitațiunile regelui Hanoveranu, de despreștințoare principiilor de dreptulu poporeloru și întrebă că ore Beust mai multu prelivesc protectionea

regelui Georgiu de cătu întărirea huncii contielegeri intre Austria și Prussia? Suntemu curiosi sa vedem ce pasi se voru lăsa in Vienă, dice aceeași foiz, pentru că sa se pună capetu agitațiunilor regelui.

Despre Romania se serie din Parisu la „Köln. Ztg“: In dilele din urma s'a vorbitu multu despre denumirea unui insarcinatu de afaceri austriaci și a altui francesu in Bucuresci, care denumire se acceptă acum cătu mai curendu. Acesta aru fi datu Principatelor dunarene unu gradu mare de însemnatate politica. Acestu projectu este acum pusu la o parte, după cum astu din istoru secaru. Neapăcarea Portiei și Angliei a avutu la schimbarea acăstă de opinione numai o influență secundaria; cauza de capacenia la acăstă e următoare:

Demetru Brăteanu se astă acum trimisu de regimul romanescu pre la garanții părei de Parisu, pentru castigarea unor schimbări de tratate. De prezentu se astă dlu Brăteanu in Viena. Acolo a tradat, din nebăsare de séma și din grăbire pre mare, planurile regimului seu, cari intențeau la reunirea tuturor poporeloru creștine din Turcia, de origine romanesca, sub regimul din Bucuresci. Descoperirile lui Brăteanu a făcutu sensație neplacută in cercurile oficiale ale Vienei și fura telegrafele numai decât la Parisu. Ambe puterile au decisu sa se lase de denumirea de insarcinatii de afaceri diplomatici in Bucuresci, pentru că sa nu incuragieze planurile ambicioase ale regimului romanesco. In momentul de fată politică orientală a Franției și Austriei e identica și Anglia inca să a alaturatul forte tare lângă aceste dove puteri. De alta parte inşa aici suntu de departe omenii de a dă a celu credientu intentiunilor lui Bismarck in cestiuorientala, carele se credea, cu vre-o căte-va dile mai înainte, că-i se poate dă.

Mai de departe se scrie in diuarie in aceeași cestiu: Agentulu regimului Bucureșteanu și da tota silintă că sa insuflă in ministeriul de externe francesu și in presa o incredere impossibila. Se pote inşa crede că periculul momentanu e delaturatul prin ţinută Austria, Franție și Anglia, gata de a pasă la mijlocu nomai decât, cari de siguru că suntu intelese asupră unui planu de operatiune.

Mai adaugem si scirea din urma din România, despre interpellarea dep. Carpu, carea se ocupa cu sgomotele cele esite, despre bandele bulgare ce aru fi esistat in România. Dep. acusa pre ministeriu, că aru fi compromisu interesele tieriei, lasandu sa se organizeze bande armate in România, parasiindu politică puterilor apusene și cu deosebire a Franției și alatorânduse lângă cea nordică (rusescă).

Ministrul de interne I. Brăianu respinge eu indignația acușă acesă că una perfidia. Declară că in tiera nu suntu bande inarmate și că regimul e in stare sa impedece organizația loru. România a fostu, este și va fi, totudiu cu recunoștință către Franția, pentru că ei are de a multiatii aceea ce e astădi; nici odata nu se va seculă contra Franției. Dara România trebuie sa traiescă și cu cele-lalte puteri garante, cari i voiesc binele, in relații bune. România are lipsa a se întări in lăintru, pentru de a castiga valoare neutralității ei față cu orice, fără inșa de a provoca său a nelinișcă pre cine-va. România nu poate avea astădi politica esterna; politică ei e națională. Candu va fi totușu destulu, atunci va fi considerata și atunci se va gândi și la alianție. Declaratiunea acăstă a fostu prima de camera și de galerii cu aplaște mari și in urmă unei motiuni se dede votu de incredere ministeriului.

Revista diuaristică.

Sub titlulu: „Nouă organisație a Sachsenlandului“ scrie „Kroß. Ztg“ că „Unio“ din Clusiu și fătă pestana „Esti Lap“ polemisă asupră modalităției, cum aru fi să se organizeze fundulu regiu, că sa corespunda temporul de fată.

Cea din urma (Est. L.) dice ca fundulu regiu sa se prefaca simplu in unu comitatul și comitele sa devină unu comite supremă iera universitatea sa se prefaca in unu comitetu comitatensu.

„Unio“ respunde la propunerea acăstă că universitatea birocratice aru fi de prisosu și in contră desvoltări istorice de pâna acă, aru ajunge la unu cercu de activitate administrativă mai estinsu. Mai bine sa se sacrifice universitatea cu totulu, decât sa se degradeze scaunele și districtele la parti subordonate unui astfelui de comitat.

„Unio“ e de parere ca acum inca sa nu se facă reforme radicale și durabile in fundulu regiu, pentru că nu trebuie preventa legislatiunea nici in ce privesc autonomia municipală, nici cea comunala. Deocamdata numai aceea ce e mai scandalitoriu in giurul săsesci sa se dea în lucrare principiul cuprinsu in constitutiune alu reprezentantie i poporului.

„Unio“ vorbindu mai departe despre afacerea acăstă dice, că indata după ce se va denumi unu comite nou provisoriu va veni rendulu la universitate. „Unio“ nu scie ca ce va decide dicta in privintă universitatii, de aceea nu poate vorbi de căstă despre mesuri, cari se voru lăsa deocamdata. Nu-si face inşa intuiții, ca universitatea are să fie unu feliu de reprezentantia națională, acăstă nu aru fi alta decât întorcerea la 1862 Corporatiunea acăstă (universitatea) a fostu unu feliu de judecata apelatoriala, a administratiu a verei naționale și a facutu statute pentru triburi și comune. Ai estimă de cerculu activității nu aru fi cu putință, dară nici de lipsa. Numai pentru cerculu activității de mai înainte aru trebui pusa universitatea pre base corespondentoriei temporului. Acestă s'ară puté exceptui candu s'ară organiză scaunele și districtele de nou, pre temeiul reprezentantiei poporului.

Dupa aceste si unele detalii incheia „Unio“ ca de departe sa fie de densă a crede că a datu prin acăstă unu mijlocu neinschelatoriu. Aceste lôte suntu pareri individuale, pentru că deocamdata sa se poată face vre-o indreptare care aru forma trecătorea cea potrivita la starea ce are sa urmeze și sa dureze. De altmintrea, la ce consimte și „Kr. Ztg“: Sa invingă partea cea mai buna.

Arma ta. In „Pester Lloyd“ da contele Bethlen unele indigitații, privitoare la naționalizarea armatei, pornindu de acolo ca elu pune iubirea de patria mai pre susu decât ori ce obligamentu. Intre altele dice:

„Ceea ce privesc spiritul tru, elorū naționale serbesci, croate, romaneschi s. c. l. vremu că, in „imperiul magiar“ unde și serbii, croatii și români suntu cetățeni, tocmai asi'a sa-lu desvoltămu, precum o vremu acestă la noi. Nici odata nu ne au trecutu prin minte, sa introducemu cu forță la croatii singura limba nostra, comandă nostra și flamură nostra (sara de a adauge și pre a loru). Trup'a de sine statutoria națională croată sa fie parte a armatei ungurești, precum și armata ungureșca parte a armatei generale austriace. Noi suntemu gata a intemeia din regamentele române ardelene și cele serbesci, cari dela colonelul in josu sa poată fi totușu asi'a naționale, precum regamentele magiare. Numai steagul și comandă trebuie sa fie ungureșca din considerația către principiul de statu și a desvoțării sciinției de statu, și ce privesc genialități tehnice speramus, ca pre acele le vomu invinge

Boldu urgetoriu de unu progresu agrarioriu intre Sasi.

Hermstdtr: Ztg. in Nr. 27 serie cu privire la tem'a acest'a unu articulu interesantu, care pentru importantia lui lu repreducem intr'unu estras.

Dela anulu 1840 se dateaza misicarea simtita in jurstarile tineresci a fundului regescu. La anulu 1845 se infinita in Sabiu „reuniunea agronomica pentru fundu regescu ardelenu“ Scopulu acestei reuniuni au fostu redicarea agriculturii prin colonisti straini adusi din Würtenberg, semtienduse in pamantul sasescu pe timpulu acel's o decadintia remarcabila in relatiunea agraria, provenita parte prin economia cea defectuosa, seu dupa cum o numesce corespondintele semi-nomadica-de trei campuri, parte prin sistem'a cea egoistica sasasca de 2 copii. Resultatul colonisarei avu insa o fine tragică, caci colonistii parte murira parte nu au fostu in stare de a introduce o metoda mai corecta de economia sub impreguiarile esistatorie de atunci.

Corespondintele amintitului articulu atribue mai departe unu meritu deosebitu domnului V. Loei din Mercurea pentru brosura sea intitulata: „opiniuni asupra juristarilor agronomice a Sasilor din Ardelu“ (tiparita in anulu 1847 la I. Goet in Brasov). Autoriul acestei brosuri serie intr'unu modu eclatant despre eliberarea proprietariului dela ori-care servitute economica a consolosirei pamanturilor sele; vorbesce mai incolo despre nutrarea in grajd, despre rescumperarea decimelor, despre inchiderea mosielor tieranesci, despre comassare, despre distribuirea pamanturilor comunale si despre altele de soiul acest'a. Carticica acest'a asta insa mai multi cetitori in cerculu literatilor, ca in a tieranilor.

Cu inceputul anului 1848 apară alta carticica intitulata: „Projectu de o sistema corespondintoria pentru cultivarea pamantului pre teritoriul Sabiu-lui.“ Aceasta carticica vorbesce intr'unu modu lumenit si concretu despre cestionea disolvarei sistemei economice de trei campuri.

Din tota incercarile acestea nu s'au putut vedea indata nice unu rezultat practic, fiind tota imbunatatierea esentiala impiedecata parte, prin decima, parte prin economia cea nepractica de trei campuri.

Numai evenimentele cele mari politice si sociale dela 1848 au fostu in stare de a aduce cu sine nesce strasformari adenei tariotore si in economia nationale. Tobagi si decima fura redicate.

Pamantul sasescu fu prin redicarea decimelor intr'unu modu restauraticu atinsu.

Cu introducerea dreptului civil in anulu 1853 intra si assiom'a acea de dreptu cuprinsa in § 354

in vigore, ca totu omulu este indreptatul a dispune dupa placere cu proprietatea sea si a eschide pre sia-care dela acesta. Si acestu evenimentu nu ramase fara unele urmari nemijlocite asupra statelor agrarie custatorie.

Dreptulu civilu cam contine anumite marginiri de proprietate, precum anume se afla in § 364 tiermurirele, „care in legi sunt prescrise pentru sustinerea si promovarea binelui publicu.“

Atatu tribunalele catu si deregatoriele administrative c. r. de tiéra nu recunoscera ordinea agraria cea vechia din Transilvania de apta, pentru susținerea si promovarea binelui publicu. Aceasta se poate vedea din ordinatuna locuitintie c. r. de datu 1 Maiu 1855 Nr. 9738. Ambele dicasterii urmarea o procedura drastica intru inchiderea dupa placu a unoru pamanturi, care mai nainte erau menite pentru pratu si pasiune comună.

In anulu 1854 intra in vigore patent'a urbaniale. Cu bunetatea si avantajulu acestor precautii incepura a se ocupá cu totu de adinsolu si spiretele din fondu regescu. Unele cetati, precum Sabiu, Brasovul si Sedisiora purcesera din acest'a, de a ttermuri pasiunarea comună si nesuira a introduce nutrarea vitelor in grajd si in tempu de veră. In anulu 1861 se disolvara diregatoriele c. r. si oficiolatele municipale cele vecchi intrara in activitate. Evenimentul acest'a au fostu de orecare influentia si asupra purtarei deregatorielor comunale in raportu cu pamanturile aceleia, care in tempu din urma au fostu detrase dela constrinsegmentul pasiunarei comune, mijlocinduse inchiderea lor. Asa de exemplu diregatoria comunale din Rasinovu au demandat atunci de a se rumpe ingraditurile cu forti a si pamanturile inchise s'au lasatu ierasi de prada pentru mersulu de ciurde.

Cu tota astea impreguiarile acelea reactionarie incetara, dupa ce gubernul regescu publica din nou pentru tiéra intréga ordinatuna esistatoria din anulu 1855 Nr. 9738.

Conflosul nationalu sasescu au luat, dejă in anulu 1863 cestionea agraria sasasca in cerculu consiliului seu, si in anulu acest'a au si statoritu projectulu statutariu privitoriu la regularea relatiunelor agrarie.

Galesiu 5 Fauru 1868.

Domnule Redactoru! Sub impressiunea unei bucurii inalte, unei bucurii entusiasmate, mi se da rar a ocasiune de a asterne pre pretiuitele colone ale acestui jurnal două evenimente inaltiatore de susfletu si pline de ponderositate, pentru dulcea nostra natiune, petrecute sub „pólele cărunte ale Frum-

FOLIORA.

Dintr'unu Manuscris u ingalbinitu si invechit u aflatu intre scrierile lui Andreiu Muresianu.

(Capetu)

Foraie pe nasu, inapoi se trage,
Nu vré in dumbrava cumva sa se bage.
Se mira voiniculu, ce pote se sia
De a d'insului inderetnicia.
Lu stringe in pinteni, silindu lu catu pote,
Cate probe, fura insedarnici tote.
Facea calnlu spume se 'nvertea totu rota,
Si cine cu d'insulu moi multe se pota?
Se scobora josu. Si noi ne sculamu
Si fara sebava bine ne armamu.
Tustrei la olalta plecamu in socia,
Cá se vedemu sagulu cadiutu cu taria.
Ne apropiamu.—Sierpele cumplitu
Jacea mortu, fiindu d'odata trasnitu.
Eu gandindu, ca-i viu, tremuramu de frica,
Ier betranulu meu nu gandi nimica.
Paternice domne, catu i nataval'a!
Amblanu prin dumbrava ostenita bal'a,
Si de catra sera gasindu bort'a gola,
De susu pana josu tocma ca o ola,
Au intratu intr'ins'a, sa se odichnesca,
Ne gandindu la cele ce voru se-lu gasescă,
Trasnindu peste nöpte sagulu cu cumplire,
I pricinui grösica perire.
Cum lu ajunse trasnetulu prin capu,

Lu crepase 'n döue, ca si pre unu napu.
Stă crerii esiti pe érba afora
Resipiti pe josu, pirliti ca de para.
Capulu lui era catu unu capu de bou.
Uuu ochiu mai cumplita si decat unu ou,
Pestririu ca ghioculu; din ochi esia focu.
Pe capu ca o slé pe cete unu locu.
Limb'a tota crunta; trei renduri de dinti,
Cu cari lipsi de fii multi parinti,
Ascutiti ca aculu si mari ca de poreu,
Ori unde apuca, petrundu totu si storca.
Catu-i tropulu, totu imflatu de veninu,
De seu, de grasime, de untura plinu.
Lungu, ca de cinci stengini; pe la coda grosu,
Si decat p'aiurea cu multu mai carnosu.
Pe spinare solzi veneti, ca pe pesei;
Lu vedi numai mortu, si te ingrozesci,
Dar se lu si vedintu amblandu in vijatia,
Nu ti s'aru si parut pe ochi noru si cétia?
Cum era trasnitu de fulgeru prin creri
Si lu cuprinsese nespuse dureri,
Atat'a pe ierba josu se tavalise
Catu si scorti'a de pe arbori o belise.
Ierb'a de pe josu asiá tavalita,
Catu parea, ca s'au junghiatu o vita.—
Cunoscu eu acumă sunetulu celu mare,
Ce se audiá, cändu trasni mai tare.
Acel'a au fostu de sierpo casnindu,
Cu móretea in pripa la lopta venindu.
Cändu noi ne miram de a lui marime,
De capu si de dinti, de trupu, de grasime,
Standu mai inapoi betranulu pornesce
Si intr' acestu chipu cu mine graesce:
Te mirai, „Reporta“, pe dreptu mai naiote,
Vediendu, ca resare sôrele fierbinte,
Gandeari la frumseti'a cea nepretinita

,Lui de factoriulu lumei daruita.
„Cu adevaratu, celu-ce cumpanesce
„Pe dreptu căte suntu, si bine gandesce,
„Nu pote se tia limb'a neclatita
„Laudandu marirea cea nemarginita,
„Cu ce ronduela buna facu toté!
„Mintea nostra nice a gândi nu pote,
„St cum le-au facutu elu intieptiesce,
„Intr' acelasi chipu de toté griesce:
„Ai porntu de-acasa cu socii pe cale;
„Unde suntu acum'a sociile tale?
„De ei te-ai perduto, mai aflatu pe mine,
„Carele te portu si amblu cu tine,
„Te invatiu virtutea si fapt'a cea buna,
„Prin care te poti scapa de furtuna.
„Spune mi, o „Reporta“, spune-mi ce gandesce?
„Candu amblai adi-séra in riu prindiendu pesci,
„Candu ai abatutu ap'a intr'o parte,
„Si junghiindu pescii, te bucurá-i forte,
„Aprópe siindu sierpele celu mare,
„Cum te putea face préda spre mancare!
„Dara inca, incependu furtun'a,
„De ne-amu si unitu amendoi intr'on'a,
„Se intrâmu in borl'a, in care intrase
„Sierpele, vediendu sér'a ntunecosa?
„Fara indoiela amendoi periamu,
„Sierpelui in pripa cina ne faceamul.
„Putea veninatulu veni si la focu
„Si sa ne omore adormiti in locu.
„Ci tatalu cerescu carele griesce
„Si pre ale sele nu le parasesce,
„In ce chipu de toté grigii si de noi.
„Eata, ne aflamu sanatosi, intregi,
„Ocolindu departe a satanei mreji!
„Sierpele celu mare lu vedemu sdrobitu
„Intr'unu chipu de nime vediutu si ganditul.

sei." Celu dintâi nă se prezenta în 1. l. c. în comun'a Vale. Acăsta di însemnată era menită pentru înarea esamenelor semestrale. Pre făt'a tuturor, atâtă a respectivilor domnului invetitori, cătu să a oșpetilor poporeni atrasi în această societate de dorul lor celu infocat de a vedé mirea, ce anculesc'o tinerii fluturasi pre câmpie incantătoare și manose ale muselor, în decursul semestrului intâi. Esamenu se incepă pre la 9 ore din dimineață sub presedintia onoratului d. M. Stoică director normală în Salisce. Era o desfășare nespusă, cu ce focu și cu ce insuflețire curgeau respunsurile, mai mare parte practice de pre gingasiele bude ale copilasilor, și-ti saltă anima în semnuri vesele, privindu pre trăsurile parintilor o bucurie înaltă și marată și o indestulire deplină. Ca în ce măsură au fostu petrunsi poporenii de vivacitatea cea mare și de dibaci'a cea nimerita a respunsurilor iubitorilor loru și: ne da dovăda eclatanta și nedispătăvă manifestație insuflată a loru, prin care ei declară în modu unanim și resoluție de a radica cătu va pută mai curendu o scăola mai acomodată și mai pompăză în locul celei vechi.

Ne nutresce o firma sperare, că acăstă invocare caldurăsa a poporului exprimata cu atâtă focu nu va remanea numai vorba tramisa în ventu. Din parte-ne dorim noi din adencul susținutului, că aceea sa se și clădesca cătu de curendu, într-o formă frumosă și démna de lacasul muselor, privindu atâtă esteriorul cătu și interiorul ei.

Nu putem însă trece cu vedere de a nu multămăi domnului invetitorului primariu Macăveiu Berghean pentru neobositul seu zel, ce l-a arestatu, intru instruirea mladitelor din arborele națiunii noastre, concredite purtării sele de grigia, care zelul și activitatea ni-lu atestă destulu de vederatu resultatul acestui esamenu. De amu avea totu astfelii de invetitori capaci, atunci curendu ne-amu deslegă de lantiurile întunericului și ale nesciinției.

Dupa finirea esamenelor se dede o măsesplendida, la care participă atâtă efori a bisericăsă cu venerabilul P. Ioane Baila, în frunte cătu și deregatoria comunala, precum și unii din vecinatate comune, cu care ocazione se tinuta mai multe toaste și anumitu D. M. Stoică pentru indelungată vieta a Inspectorului supremu Escalenti'a Sea Parintele Metropolit alu nostru, carele neincetălu lucră pentru radicarea scăolelor din starea, în carea atâtă tempu jacuse, după aceea dnu Dem. Iosofu teologu an. II-lea radică altul pentru Rev. D. inspectoru districtuale Ioane Hanni'a, a cărui aaptivitate și energi'a inca contribu multu de se radică scăolele din scăunul Saliscei la starea în care se află și în fine d. N. Oancea teologu a. II pentru D. M. Stoică, carele prin unu siru lungu de ani, de cându

functionează că Dir. normală, si-ai castigato unu renume sără frumosu, cu deosebire pentru scăolele din opidulu Salisce. Si cu aceste se fini banchetul celu cordialu, pre lăngă acea sperare dulce, că bravi Valeni nu voru remanea indereptul, altora în privința intelectuale, ci se voru apucă, uniti în cugete și în simturi de edificarea scăolelor.

Alu doilea evenimentu însemnatu e inaugurarea Chramului scolare care e „Intempiarea Dlui, 2 Fauru“ în comun'a Tiliscă, a cărui ceremonia decurse în unu modu solemn. În preseră dilei se iluminara scăolele cele frumosă, a căroru clădire se fini în vîr'a trecută — care clădire le face onore bravoru Tiliscani, incătu potu servit de modelu românilor din trăalte locuri. — Dimineață după finirea serviciului divin — la care asistara, afară de respectivii locuitorii mai totu intileginti'a din scaunul Selistei — procesa cu totii, în frunte cu on. Preotime, după aceea poporul în ordinea ce mai bună la scăola. Asiediendu-se la locurile destinate elevii într'unu choru frumosu și bine regulat incepura a intonă a) „tropariul hramului“ în armonii dulci fragede, după aceea d. Dan. Iosofu tînă o cuvenire scurtă, însă bine nimerita, ca în ce modu potu sa se radice scăolele noastre, și arelă cumca numai prin invetitori buni și bine dotati potu ajunge scăolele la o stare înflorita, apoi b) urmă o alta perorare și finindu-se acăstă se sui pre tribuna dirigintele scăolei Teod. Popu și roști unu cuventu lungu și petruindatoru despre starea scăolelor de astăzi, în cătu și saltă anima de bucurie, vediendu atâtă entuziasm și interesu adeverat.

Oratorul prin ponderositatea vocei sale a provocat pre omenei, că sa desbrace odata indiferența și inertă observata pâna aci, și se-si cunoște odata sublim'a loru chiamare cu care suntu detori besericiei, națiunii și patriei, sa și reapituleze treculu și unindu-se în puteri se conlucrare cu energia la progresarea scăolelor noastre. Si într'adeveru, că cuventele cele insuflătoare și potrivite ale Oratorului n'au picat pre pietra că semant'a din s. s.; ci din contra au petrunsu pâna în adencul internum, căci în data după finirea festivității se decisera — fiindu judele și talentuosul pictor G. Constantin de fată a luă Chramul scălei în formatu mare și pomposu.

După aceea urmă unu banchet strălucit la care ne onorara cu presintia sea On. D. Inspectorul scăunale Fleischer, care încea să stăruști multă la edificia scăola, unde se tinuta mai multe toaste, și cu acăstă se fini festivitatea cam pre la 9 ore sără, rentornandu sia-care consolatu acasă, cu aceea sperare ca a făcutu unu monumentu, care va servi și pentru posteritate, în care sa se adape surcelele națiunii din isvorul celu nesecat alu sciinției.

Unu martor

Principalele române unite.

Buletinul sădintelor adunării generale și a Comitetului Reuniunei femeilor pentru ajutoriul copiilor sermane.

Sădintă din 28 Decembrie.

Prescriptu verbalu L.

Anul o mii optu sute și secese dieci și siepte Lună Decembrie 28.

In urmarea inițiativei luate de mai multe domne din orașul Iasi pentru înșinuirea Reuniunii femeilor pentru ajutoriul copiilor sermane, unu număr însemnatu de domne, care s'au asociat deja la această bine facătoare opera, s'au adunat în localul scălei din St. Savă spre a delibera în cestiu, și domnul Stefan Emilianu profesor, cu permissiunea adunării, luând cuvenitul a vorbitu cu multă caldură asupră instituției și scopului ei, a datu ceteri în urma statutelor care s'au aprobat de unanimitatea adunării, cu ore-care mici modificări. S'a formatu apoi unu birou provizoriu presidat de domn'a Eugenia Alessandrescu Urechia și-lăsa prin aclamație, și s'a procedat de indată prin votu secretu la alegerea comitetului definitiv compus din douăspredece membre și aleșu în modul urmator:

Președinta domn'a Matilda Sihleanu cu unanimitatea voturilor.

Vice-președinta domnene Aristea Popescu și Cornelia Emiliana, cu mare majoritate.

Secretară domnene Elisă Rosiu și Ecaterina Tzone, cu mare majoritate.

Membre. d-le Veronica Miclea, Elenă Ciorescu, Nalalia Lochmann, Casandra Hazu, cu mare majoritate.

D-nele Anastasiu Constantiniu și Elena Voinescu cu mare majoritate.

Cassiera. D-sioră Ecaterina Tacu cu mare majoritate.

Proclamandu-se rezultatul votului, adunarea a invitatu și comitetul aleșu au ocupat tribună.

Domn'a Președinta în numele comitetului a multiamăt adunării pentru bine voitorea incredere cu care se vede onorata, și a luat angajamentul că va pune totă silintele, și nu va crăciu nici un sacrificiu, ajutându și de onorabilele associate, pentru a ajunge la scopul ce-si propune Reuniunea, și speră că va putea în curendu, cu ajutorul lui Dumneidei, să anunțe adunării rezultate multiamăt. Propunendu apoi Comitetului a se aduna odata pre septembra pentru lucrările necesare, l-au invitatu să-i facă onore a primi că locu de intrunire propriu sea locuinția.

După acăstă adunarea propune a se atâșa pre lăngă Comitetu patru barbati cu votu consultativu,

„Jace pre pămentu lătitu mortaciuna,
„Fiindu-i mesură reușătăci plina.
„Sf pre lăngă tōte, cătu amu loatu,
„Eata, și acestu voinicu ne-au aflatu
„Cu svatul de susu tramisu, se ne sia
„De astăzi incolo la venatul socia,
„Jubitu voinicel ! spune, cine esti,
„Unde te-ai nascutu și 'ncatrou grabesci ?“

Aceste bucăți publicate pâna acum din poemă noastră epică-didactică voru ajunge, că stimatii cetitori sa păta dejudecă opulu, care nu-si are sociu în literatură noastră și prin urmare implinește o lacuna semnificativă mai alesu incătu acăstă se reduce la literatură de scrieri populare. Durere ca acestu opu nu au vediutu lumină mai de tempuriu, déjà la crearea sea, căci folosulu, care laru si adusu nu se poate compută, de căci considerămu, cum au fostu autorulu maiestru a imbrăcată sentinție filosofice în vestimente simple și ușoare de pricepulu pentru totu naționalu sciitoriu de carte și cunoștoriu de serișoria. În contingarea opului nepublicat se luptă cu succesu victoriosu principiile umane ale scripturii și ale lui Socrate în contră argumentelor fraudulente ale epicurilor. Dara nicaiurea nu întempină în opulu nostru că la filosofii de profesie deduceri abstracte, care ocupă într-un modu ostensibil mintea singura, fără de a face cettirea totu deodata amena, ci într-o adeverată armonie și mintea se desvăluă și inimă e activă, unindu-se folosulu doctrinariu cu placerea, carea ne o prestează dintre totă artile frumosă mai alesu poesiă.

Totu în sensul acestă voru vorbi pentru sine pieșele publicate în rubrică acăstă și eu că sa nu preocupe opiniunea cetitorilor stimati încheiu cu a-

cea promisiune, că incătu mai scurtu tempu voi eda la lumina opulu întregu, că sa nu mai sia monumentu mutu pentru literatură naționale că sa nu mai sia o criptogramă între florile picante din ingenuul poeticu alu românilui și sa nu aiba și de aici incolo sörtea unei gême ascunse pentru tesaurul artisticu naționalu român. Si fiindu ca mi s'au deschisu acum de curendu o ocazie binevenită de a putea tipari pre „Reporta nostru din visu“, socotescu că continuarea publicării în rubrică acăstă numai aru micsoră curiositatea onor. publicu pentru opulu întregu tiparit, de aceea recomandându stimatilor cetitori imbrățișarea caldurăsa la tempulu seu a acestei poeme, cu acăstă încheiu continuarea publicației.

G. M.

Elegia.

De legătul prunciei și desmerdărei mele
Prin jocul sortiei aspre pre malu strainu impinsu,
N'amu parte nici o elipă la cup'a de placere,
Si ceriușu meu e vecinu în doliu tristu incinsu.
Suspiniu, durere gemetu și chinu nu incătu
In peptulu meu celu tineru cu bubuitulu loru,
Me miru ca alu meu susțe sub crunt'a loru sagătu
Mai pote scôte inca unu glasu tangitoriu ? !

Asia unu arboru fragedu crescutu într-o pustie
De dile norocite în lume e lipsită,
Pe fruntea-i mladișă zefirul nu adhia,
Si paseri rapitoru cercu sinu-i tainiștu.

E larga lumea 'n giurumi și de plăceri e plina,
Triumfa veselă prin dulce-i profumu,—
Dar nite ! cersitorul astăpta almosina,
Si-alergă trecatorii nepasatori pe drumu.

Acă 'ntr'o sala de-auru cu lampe instelata,

Multimea năcă tempulu în spumele de vinu,
Vialitatea e mare... și masă-e incarcata,
„Dar să-te într'o parte, tu ce'u ce esti strainu !“
Pocalele dau sunetu... petrecerea-e serina,
Amicii in frata spre sanetate 'nchinu,
Dar celui'a de laturi ah, nimenea nu-i inchina
Si nime nu numesce amicu pe celu strainu.

Colo saloului verde înnoia în vîi lumine,
Girlande florite cu farmecu lu-ingănu,
Maestrulu arcu vibrăza pre cordile argintine
Si-o tresărișe lina redica ori-ce sinu,
Atunci amantulu prinde modestă sea fecioara
De mâna cea molcuită și sbora cu ea'n siru
Asia in stratulu gingasiu unu crinu lâng'o viora
Se legana sub calde aripe de zefiru ;

Dar-cine-e colo 'n umbra cu fruntea aplăcata
Spre dantula de 'n cântare privindu a rare-ori ?
Ah dati-i, dati-i pace ! momentulu nu-lu imbăta
Si nu-i ingăna fai'a cu a veseliei flori ;

Elu n'are o frumosă in teor'a comuna
Din ochii-i dulci se-i ridia dulci și ceresti iubiri,
Lui nime nu-i intinde o pretinosa mâna,
Si nime nu-lu întreba: de ce stai in machniri ?

Asie pe platoul lumii petrecu a mea vieta
Că pasarea perduta în codrulu solitaru,
Dar totusi, totusi și eu am parte de-o dulcetă
Cându susțeletul meu sbora in naltulu idealu,

Si-atunci cându elu sa perde in sboruri fericite
Prin sferele serine departe de pamentu,
O sănta providintia, de ce nu poti tramite
Tieranei asti zdrobite : o cruce si-unu, mormentu ?

Sibiul 10 Fauru 1868.

Popiliu.

stă admisu cu unanimitate domnii profesori Stefan Emilianu și George Alessandrescu Urechia, și pre D. Iorga Tacu și Teodoru Istrate, care au avut o parte activă la lucrările sevărute până acum.

Diua de intrare a comitetului apoi otarindu-se a fi la 30 Decembrie la 7 ore săra, domnă Președinta a radicatu siedintă la orele 11 și jumetate.

Președintă Reuniunii Matilda Sihleau.

Secretară, Ecaterina Tzony, Elis'a Rosiu.

Siedintă Comitetului Reuniunii semeliori pentru ajutoriul copilelor sermane din 30 Decembrie.

Prescriptul în verba lui H. H. H.

Anul ună mii optu sute și secesc dieci și sieptă lună Decembrie 30.

Comitetul Reuniunii adunat în locația Dömnei Președintă a deschisu siedintă la 8 ore săra, și s'au datu cetece mai întâi unei comunicări prin care Domnul Prefect de orasul trimite Reuniunii că fondu bine-facatoriu sumă de nouă galbini, cei ave lasati în depositu de către Domnul Antipa comersant de la Galati, cu ocazia afacerii de către agentii Politienesci unui grupu perdutu de ună suta galbini, și cu facultatea lasata Domniei-sale de a dispune în bine-faceri.

Comitetul decide a se da de indata sumă numita în primirea Dömnei Casiere, și a face o adresă de multumire donatoriului, și Domnului Prefect de orasul.

Se facu apoi mai multe propunerii care se primesc cu unanimitate, și anume:

O adresă către Dömnei cu rugamente de a patrona acăstă bine facatore instituție.

Un apel la tōte Române.

Un deosebitu apel, în forme de circulare care se tramită în deosebi insolite de mai multe domne din fie-care districtu a României.

O adresă societății semeliori din Transilvania.

O adresă studentilor Români din Parisu care au aplaudat într'un mod sōrte caldurosu inițiativa luată, ale multumi și ale cere concursulu ce ar pute se dea cu ajutorul Dömnei Românei astăzile in Paris.

S'au datu cetece apoi unei adrese către Dömna Mari'a C. A. Rosetti, prin care Reuniunea face apel la generoșele simțieminte care la ori-ce orasie au indemnătu pe Dömna Rosetti a lău inițiativă, și a patrona operele de instituție de bine faceri.

Comitetul a adoptat-o în unanimitate și fără discuție s'au propusu apoi că mijloce de sporirea fundului Reuniunii a se da în carnevalul acestă patru baluri publice cu intrat'a de diece lei de persoana, fără lucru, și în tūalet'a cea mai simplă, asiā cum convine mai bine instituțiilor democrațice; și dōue reprezentanții teatrale de societate in postu.

S'au luat in fine decisiunile a se publica prin presa, și in forme de diuarin: Apelul către tōte femeile române, Statutele Reuniunii, list'a asociațelor cu sumele cu care au binevoită a veni în ajutoriu, și s'au terminat astfelii lucrurile la ordinea dīlei, redicandu-se siedintă la orele 11 și jumetate și anuntându-se de către dn'a Președintă se anuntă siedintă a III pentru 4 Ianuaru anul 1868.

Președintă Reuniunii Matilda Sihleau.

Secretară Ecaterina Tzony, Elis'a Rosiu.

Varietăți.

* * * M. Sa Imperatulu adi deminal'a (4 Fauru) se sesee in capital'a Ungariei pentru a cerceta pre M. Sa Imperatré's. Imperatru cu acăstă ocazie numai dōue dile va petrece in Bud'a, și apoi era-si se va reinforce la Viena pentru a lău parte la balul de curte ce se va tienă Marti-a viitora. Princii regesci asemenea astă-di sosescu aici cu trenul de săra. M. Sa imperatru candu se va reinforce la Bud'a va petrece aici vre-o 14 dīle. Aceste le-anu scrișu după foia oficială pentru orientarea publicului. „C.“

* * * Un telegramu din „Hermanst. Ztg.“ de luni aduce scirea ca foia oficială contine o decisiune pră inalta dīo 8 Februaru n. prin carea Comitele naționale sasesci. Conrad Schmidt, se pune in pensiune și se denumește de locuitorul alu seu Măritiu Conradu consiliariu de secțiune in ministeriul de justiția. — Foia oficială, vorbindu despre suplinirea de mai susu adauge: „până la dispozițiu-

nea ce o va face legislația pentru ocuparea acestui postu.“ (Pentru acăstă caru credu ca pensiunea Comitetului Conrad Schmidt și denumirea lui Moritz Conrad de comite, este unu saptu isolatul și involvă in sine óre-care dictoria a regimului ung. va fi bine să-si aduca aminte, ca cei mai harnici comiti au fostu denumiți — iera nu alesi — asiā d. e. Marcus Pempflinger 1522—1536; Petrus Haller v. Hallerstein 1552; Augustu Hedvig 1570; Albert Huet (Süveg) 1577; investitulu Stelian Waldhüter von Adlershausen etc. etc. de unde se vede ca dreptul de a legere a comitelui sasescu a fostu sacrificie mai multu tolerat u decătu recunoscutu.)

* * * Despre trămisii românesci la S. Petersburgu amu fostu referit la tempulu sen. Acum mai inregistrāmu după diuariștică nemțesca, ca missiunea aceloră a datu ansa la sōrte multe sciri chiar și in București. De acolo se scrie ca trebuie sa aibă ce-va însemnatu acea misiune și mai departe apoi ca trebuie sa fie și puterile cele mari intelecte, pentru ca tōte-si prefaci agentii sei in „insarcinatii de afaceri.“ — Intre scirile ce cursă, cea despre autonomia unui regat romanesc jocă o rolă însemnată. Actualu acesta a serbaorescu era sa se temple in 11 Februaru; acum se dice ca e amanat pentru lună lui Maiu candu se va serbă și suirea pe tronu a lui Carolu. O alta scire vorbește despre casatoria lui Carolu cu fiia a dōu'a a Marei Prințe Constantinu. Princess'a insa fiindu numai de 14 ani, casatoria se va mai amană. Aceste sciri se comunica numai că nisice faime ne-garantează. — Despre radicarea României la regatul au inceput deodată tōte scirile. Tōte voru remană după cum au mai fostu.

* * * Dela 1 Februaru va incepe: „Albina plindului“ gazeta literara redigată de Grigorie H. Grandea va fi la 1 și 15 ale fie-carei luni, și va cuprinde: O cronică, repede ochire in lumea politica și miscarea partidelor in tēră; sciri din lumea literara, științifica și artistică.

Spionare din autori clasici vecchi și noi; Poesii, nuvele, calegorii, romane originale;

Studii literare, științifice și artistice.

Redactia are deja cōrespondinti in Paris, Florenza, Geneva, Brusel, Liegiu, Leyde, Lipsca, Dresden, Berlinu, Vien'a precum și concursulu catoru va societati literare dela noi.

Cum vedeti, Albina Plindului va oferi nutrimentu pentru aspiratiile inimii și spiritului. Ea se va prezintă publicului sub cea mai modestă formă. Dela aprobatia și buna-voinția publicului depinde ca forma ei se se desvolte. Principalul scopu alu acestui organu este gruparea junimei liberale in singurul acelei parti de care posiede, prin aspiratiile, mersulu și trecutulu seu, garanti'a marita concursulu și increderea susținelor generoșe și pure.

Abonamentulu pe unu anu este 30 lei noi; pentru abonantii diareloru Românu și perseverantia este de 20 lei noi. (Perseverantia)

* * * Tempestă de iernă. Dumineca in 4 Februaru amu avutu (in Sabiu) o di mai multu cu temperatură mōle, pâna după amédi, cându incepù un ventu nordvestic (medianopte apusu), carele putinu a inasprit temperatura. Sera, noru, carii au ascunsu solele tōta diua, s'au ingrosat și pre la 7 ore se prefacu ventulu in unu visor de ninsore, incătu parea că sa arunce pre omu la patențu. Visorul insa au fostu petre-utu și de vre-o patru fulgere impreunate cu detunari grele, in intervaluri de patine seconde.

Dupa cum ni se asigura puterea electrică s'au descurcatu in trei renduri in turnulu celu mare alu bisericiei evangeliice din cetate, dura a alunecatul totudeun'a pre firele telegrafului, cari legă turnul de curtea magistratului (cas'o sfatului) și asia afară de spaim'a vighiotorilor in turnu și in curtea magistratului, nu s'a intemplat vreo nenorocire. Oameni cari locuesc in apropiare spunu, ca aru si observatu o flacara că unu stelpu de focu, alunecându pe firu (droto). Flacara acestă a petrunsu și in chilia vighiotorului din turnu și in acelui de josu din curtea sfatului și de aci spaim'a cea mare a acestoră. Pagubă se reduce la vatamarea aparatorul telegrafice din turnu și din curtea sfatului, și la topirea unor părți din firul (drotul) conducatoriu.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii vacante de invietitoriu din comunitatea gr. or. Ruginosu, ce e ingremata maritului Comitatului alu Carasiului și protopresi-

teratului Caransebesiului, se scrie prin acăstă concursu.

Cu acăstă statioane suntu impreunate următoarele emolumente anuale:

a) in bani gală: 52 fl. v. a.

b) in naturalii: 24 metri de cuciuru, 100 fl. de lardu, 50 Pf. de sare, 10 Pf. de lumini, 8 stângini de lemne și 2 jugere pamantu de aratura.

Doritorii de a ocupă acestu postu de invietitoriu vor avea a inzestră petitionile loru concursuale, timbrate după cuviintia, cu estrasul de hotediu, cu atestatul despre absolvarea cu sporiu bunu a cursului pedagogic in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre serviciul de pâna acumu și portarea loru morale și politica și astufeliu in-diestrate le voru substerne Venerabilului Consistoriu dreptu-maritoriu alu diecesei Caransebesiului pâna in 29. Fauru a. c. calend. vechiu.

Caransebesiu 19 Ianuaru 1868.
Consistoriul diecesei Caransebesiului.

Nr. 17—1

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii vacante de invietitoriu in comunitatea gr. or. Forasiesci, ce e ingremata maritului Comitatului alu Carasiului și Protopresiteratului gr. res. alu Fagetalui, se scrie prin acăstă concursu.

Cu acăstă statioane suntu impreunate urmatorele emolumente anuale :

a) in bani gală: 42 fl. v. a.

b) in naturalii: 10 metri de grâu; 20 metri de cuciuru; 100 ponti de clisa; 50 ponti de sare; 12 1/2 ponti de lumini; 8 orgii de lemne unu lantu de livada și cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupă acestu postu de invietitoriu vor avea a inzestră petitionile loru concursuale, timbrate după cuviintia, cu estrasul de hotediu, cu atestatul despre absolvarea cu sporiu bunu a cursului pedagogic in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre serviciul de pâna acumu și portarea loru morale și politica; și astufeliu in-diestrate le voru substerne Venerabilului Consistoriu dreptu maritoriu alu Caransebesiului pâna in 7/19 Martiu a. c.

Caransebesiu 25 Ianuaru 1868.

Consistoriul diecesei Caransebesiului.

Nr. 12—3

EDICTU.

Ioann Barbosa din comună Talmacelu in Scaunulu Sabiuului, care, acum trecuti doi ani, cu necredintia parăndu-si pre legiuța sea sotie Ioann'a lui Ioann Tatul, totu din dis'a comună si Scaunu au pribegit in lume, ne aratandu-si dela pribegirea sea încōce, in vre-unu modu, locul astărei sele, prin acăstă se provoca, că in terminu de unu anu de dile, dela datul de saia, sa se presentedie inaintea subscrisului foru matrimonialu, cu atât'a mai tare, caci la din contra, se va decide procesulu matrimonialu asupra-i porntu, si in absentia lui, la intielesulu s. s. canone ale bisericiei noastre gr. or.

Sabiu 24 Ianuaru 1868.

Scăunulu Protop. gr. or. alu Tractului Sabiuului alu II-lea.

Ioann Panoviciu

Nr. 18—1

EDICTU.

Moise Lupu din Gîrdeauu, carele aprope de cinci ani au parăndu cu necredintia pre legiuța lui socie Mari'a nascuta Bacila totu de acolo, fara a se sci loculu astărei densului se provoca prin acăstă, că in terminu de unu anu de dile dela densulu de fatia, sa se infatisiedie negresitu inaintea subscrisului foru matrimonialu caci la din contra procesulu matrimonialu ce s'au porntu in contrari se va decide si in absentia lui, la intielesulu s. s. canone ale bisericiei noastre ortodosse resaritene.

Scăunulu protopopescu ortod. res. alu Nocrichiului.

Sibiu in 3 Februaru 1868.

Din 7/19 Februaru 1868.

Metalicele 5%	57 40	Act. de creditu	192 10
Imprumut. nat. 5%	66	Argintulu	115 50
Actiile de banca	707	Galbinulu	5 61